

transform!

ευρωπαϊκό δίκτυο εναλλακτικού προβληματισμού και πολιτικού διαλόγου

Ειδική έκδοση του ενημερωτικού δελτίου για τις πρόσφατες εκλογές σε Ελλάδα και Γαλλία

ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ: Σταύρος Παναγιωτίδης ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: Λουδοβίκος Κωτσονόπουλος

Δεύτερος ο ΣΥΡΙΖΑ στις ελληνικές εκλογές με 16.8% και 52 βουλευτές

Θρίαμβος για τη ριζοσπαστική Αριστερά στην Ελλάδα Μήνυμα στην Ευρώπη

Χάρης Γοῦῆμης

Τα πρόσφατα εκλογικά αποτελέσματα στην Ελλάδα ήταν ένα σοβαρό πλήγμα στις κυβερνήσεις της Μέρκελ και του Σαρκοζί, καθώς και στην αλαζονική στάση νεοφιλελεύθερων κομμάτων, πολιτικών, αναλυτών, επιφανών στελεχών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας και του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου που νόμισαν ότι οι λαοί της Ευρώπης θα δέχονταν να υφίστανται παθητικά, για μια απροσδιόριστη χρονική περίοδο, τις ακραίες πολιτικές λιτότητας της νεοφιλελεύθερης ορθοδοξίας, οι οποίες υποτίθεται ότι έχουν στόχο την έξοδο της Ευρώπης από την καπιταλιστική κρίση.

Αν και αντιστάσεις στους δρόμους και ελπιδοφόρα εκλογικά αποτελέσματα εμφανίζονται σχεδόν σε όλες τις χώρες της ΕΕ από τότε που άρχισε η κρίση, το ενδιαφέρον είναι πως το σαφέστερο μήνυμα κατά του νεοφιλελευθερισμού στην ΕΕ ήρθε από μια μικρή χώρα του ευρωπαϊκού Νότου. Ο λαός του χειρότερου από τα «γουρούνια» (PIIGS), αντί να δεχθεί να πάει με τη θέλησή του ή να συρθεί με τη βία στο σφαγείο, αποφάσισε να εξεγερθεί και να ψηφίσει μαζικά κατά του κεντροαριστερού *Πανελλήνιου Σοσιαλιστικού Κινήματος (ΠΑΣΟΚ)*

και της κεντροδεξιάς *Νέας Δημοκρατίας (ΝΔ)*, δύο κομμάτων που, μαζί με τον ακροδεξιό *Λαϊκό Ορθόδοξο Συναγερμό (ΛΑΟΣ)*, υπέγραψαν το Μνημόνιο της ντροπής με την «τρόικα» και μετείχαν πρόσφατα στην κυβέρνηση του Παπαδήμου.

Κάποιος θα μπορούσε ευλόγως να ισχυριστεί ότι τα εκλογικά αποτελέσματα οφείλονταν αποκλειστικά στο γεγονός ότι η κρίση και οι πολιτικές εξόδου από αυτήν κατέστρεψαν τους δεσμούς που παραδοσιακά συνέδεαν τα κατώτερα και μεσαία στρώματα της ελληνικής κοινωνίας με το *ΠΑΣΟΚ* και τη *ΝΔ*, δημιουργώντας ένα ρήγμα στο πανίσχυρο διπολικό πολιτικό σύστημα που κυριάρχησε στη χώρα από την πτώση της δικτατορίας το 1974. Στην πραγματικότητα, τα δύο χρόνια που πέρασαν από την εφαρμογή των Μνημονίων που συμφωνήθηκαν μεταξύ των ελληνικών κυβερνήσεων (Παπανδρέου, Παπαδήμου) και της «τρόικας», ένας μεγάλος αριθμός βουλευτών του *ΠΑΣΟΚ* και της *ΝΔ* παραιτήθηκαν, ανεξαρτοποιήθηκαν, δημιούργησαν άλλα πολιτικά κόμματα ή προσχώρησαν σε άλλα κόμματα και συνασπισμούς κομμάτων.

Όμως, ούτε το ρήγμα στο πολιτικό σύστημα έγινε αυτόματα ούτε η αύ-

ξηση της δύναμης της ριζοσπαστικής Αριστεράς ήταν «φυσική» συνέπεια της κρίσης. Οι πρόωρες εκλογές δεν ήταν αποτέλεσμα της ελεύθερης βούλησης είτε του καταρρέοντος ελληνικού πολιτικού συστήματος είτε των Μερκοζί, Λαγκάρντ, Τρισέ/Ντράγκι ή Μπαρόζο-στην πραγματικότητα, η επιθυμία αυτής της «Ιεράς Συμμαχίας» και των «αγορών» ήταν η τρικομματική κυβέρνηση υπό τον μη εκλεγμένο τεχνοκράτη Παπαδήμο να διατηρηθεί για δύο ακόμα χρόνια, στο πρότυπο της αντίστοιχης κυβέρνησης Μόντι στην Ιταλία. Ο σημαντικότερος λόγος για τον οποίο η χώρα πήγε στις κάλπες πρέπει να αναζητηθεί στην αντίσταση του ελληνικού λαού κυρίως στους δρόμους, αλλά και στους χώρους εργασίας (με το κίνημα των πλατειών, τις απεργίες και τις μαζικές διαδηλώσεις, την κοινωνική ανυπακοή- παράδειγμα της οποίας ήταν το κίνημα «δεν πληρώνω», η αποδοκιμασία των πολιτικών των κομμάτων της κυβέρνησης όταν και όπου αυτοί εμφανίζονταν δημόσια κλπ).

Από την άλλη, η εκλογική επιτυχία της ριζοσπαστικής Αριστεράς δεν ήταν μια γραμμική συνάρτηση της κακής οικονομικής κατάστασης. Η ιστορία μας έχει διδάξει ότι η ανεπ-

γία, η φτώχεια και γενικά η επιδείνωση των οικονομικών συνθηκών δεν δημιουργεί κατ' ανάγκη ένα πολιτικό περιβάλλον ευνοϊκό για την Αριστερά. Η κατάσταση στις χώρες της Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης μετά τη διάλυση του λεγόμενου υπαρκτού σοσιαλισμού είναι ένα επώδυνο παράδειγμα.

Το απροσδόκητα υψηλό εκλογικό ποσοστό της ριζοσπαστικής Αριστεράς μπορεί, σε μεγάλη βαθμό, να αποδοθεί σε μια καλή πολιτική στρατηγική που οι βάσεις της ήταν: α) η ίδρυση και διατήρηση του *Συνασπισμού της Ριζοσπαστικής Αριστεράς (ΣΥΡΙΖΑ)*, μιας δύσκολης συμμαχίας του *Συνασπισμού* με μικρότερα κόμματα και ομάδες κυρίως της άκρας Αριστεράς, β) η συμμαχία του *ΣΥΡΙΖΑ* με ομάδες και πρόσωπα που προέρχονταν από *ΠΑΣΟΚ* και είχαν μεγάλη απήχηση στο ευρύ κοινό (στην πραγματικότητα το ψηφοδέλτιο έφερε την ονομασία *ΣΥΡΙΖΑ-Ενιαίο Κοινωνικό Μέτωπο* προκειμένου να καλύψει και αυτό τον χώρο), γ) την έκκληση σε όλες τις δυνάμεις της Αριστεράς, κυρίως στο *Κομμουνιστικό Κόμμα Ελλάδας (ΚΚΕ)* και τη *Δημοκρατική Αριστερά (ΔΗΜΑΡ)*-το κόμμα που δημιουργήθηκε, πριν δυο χρόνια, μετά από διάσπαση του *Συνασπισμού*- να δημιουργήσουν από κοινού μια εκλογική συμμαχία που θα μπορούσε να κυβερνήσει τη χώρα,-μια εντυπωσιακή φιλοδοξία για την κομμουνιστική, μετα-κομμουνιστική, ανανεωτική και ριζοσπαστική Αριστερά στην Ελλάδα. Τέλος, σε μια χώρα στην οποία τα πρόσωπα παίζουν κρίσιμο ρόλο στην πολιτική, ένας από τους λόγους της επιτυχίας του *ΣΥΡΙΖΑ* πρέπει να αποδοθεί στην προσωπικότητα του Αλέξη Τσίπρα, ενός χαρισματικού και δημοφιλούς, νέου σε ηλικία πολιτικού.

Σε σχέση με τα εκλογικά αποτελέσματα τώρα, το ποσοστό του *ΣΥΡΙΖΑ* έφτασε το 16.8%, ξεπερνώντας το *ΠΑΣΟΚ* που έχασε το 30% της δύναμής του και κατέρρευσε: από

43.9% and 160 έδρες το 2009 έφτασε στο 13.2% και 41 έδρες το 2012. Το ποσοστό της *Νέας Δημοκρατίας* έπεσε από 33.5% στο 18.85%, αλλά οι έδρες της αυξήθηκαν (!) από 91 σε 108 λόγω του εκλογικού νόμου, που δίνει ένα σκανδαλώδες μόνους 50 εδρών-από τις συνολικά 300-στο πρώτο κόμμα ανεξάρτητα από το ποσοστό του, ενώ το *ΚΚΕ* αύξησε οριακά τη δύναμή του από 7,5% σε 8,5%, χάνοντας για πρώτη φορά την κυρίαρχη θέση του στο εσωτερικό της ευρύτερης Αριστεράς. Το *ΛΑΟΣ*, το κόμμα της άκρας Δεξιάς που συμμετείχε στην κυβέρνηση Παπαδήμου δεν κατάφερε να εισέλθει στη Βουλή όπως συνέβη και με τους *Οικολόγους-Πράσινους*, κόμμα-μέλος των *Ευρωπαϊκών Πράσινων*. Τις υπόλοιπες έδρες κατέλαβαν οι *Ανεξάρτητοι Έλληνες* (ένα εθνικιστικό, ξενοφοβικό κόμμα που δημιουργήθηκε από βουλευτές που αποχώρησαν από τη ΝΔ, καταγγέλλοντας το «μνημόνιο» που υπέγραψε η κυβέρνηση Παπαδήμου με την «τρίκα») με 10.6% και 33 βουλευτές, η *ΔΗΜΑΡ* με 6.1% και 19 βουλευτές και η φασιστική ομάδα της *Χρυσής Αυγής* που κατάφερε να συγκεντρώσει 7% των ψήφων και 21 έδρες.

Αν και ο *ΣΥΡΙΖΑ* ήταν σίγουρα ο μεγάλος νικητής των εκλογών, δεν θα πρέπει να μας διαφεύγει ένα άλλο πολύ σημαντικό γεγονός. Ξεπερνώντας τον αστείο ισχυρισμό του *ΚΚΕ* ότι ως κομμουνιστικό κόμμα δεν ανήκει στην Αριστερά (!), το συνολικό αποτέλεσμα της πράγματι κατακερματισμένης Αριστεράς στην Ελλάδα είναι το υψηλότερο της στη σύγχρονη πολιτική ιστορία, ξεπερνώντας το 30% και σπάζοντας μ' αυτόν τον τρόπο το ρεκόρ του παλιού κόμματος της *Ενιαίας Δημοκρατικής Αριστεράς (ΕΔΑ)* το οποίο το 1958, εννέα χρόνια μετά το τέλος του εμφυλίου πολέμου, κατάφερε να φτάσει περίπου το 25% προκαλώντας ανατριχίλα στον τότε «ελεύθερο κόσμο».

Αν και είναι πολύ νωρίς ακόμα για

μια λεπτομερή ανάλυση της ψήφου της ριζοσπαστικής Αριστεράς, θεωρούμε ότι είναι χρήσιμο να αναφερθούμε σε κάποια σημαντικά ποιοτικά χαρακτηριστικά της: ο *ΣΥΡΙΖΑ* ήταν πρώτος στους νέους σε ηλικία ψηφοφόρους και γενικώς σε ψηφοφόρους μέχρι 55 ετών. Επικράτησε στα μεγάλα αστικά κέντρα, στα οποία η οικονομική και κοινωνική κρίση είναι ιδιαίτερα οξυμένη. Κατάφερε επίσης να εκπροσωπήσει μεγάλα τμήματα λαϊκών στρωμάτων στις φτωχές συνοικίες της Αθήνας και των άλλων μεγάλων πόλεων, στα οποία η διείσδυσή του ήταν, παραδοσιακά, χαμηλή.

Ας μου επιτραπεί να κλείσω αυτό το πρώτο σημείωμα για τις ελληνικές εκλογές με κάποιες πρόσθετες παρατηρήσεις.

Πρώτον, ένας από τους λόγους για τους οποίους η νίκη του *ΣΥΡΙΖΑ* αποτελεί μια τόσο σημαντική εξέλιξη σε ευρωπαϊκή κλίμακα οφείλεται στο γεγονός ότι, αν και κάποιος θα περίμενε ότι η δύναμη των δύο πρώην μεγάλων κομμάτων θα μειωνόταν λόγω της λαϊκής δυσαρέσκειας, δεν ήταν προφανές ποιος πολιτικός σχηματισμός θα επωφελείτο από την απονομιμοποίηση του πολιτικού συστήματος και την αύξηση της κοινωνικής αναταραχής. Στο πεδίο αυτό η Αριστερά είχε να αντιμετωπίσει τον ανταγωνισμό εθνικιστικών, ξενοφοβικών, ακόμα και φασιστικών ομάδων που πρόβαλαν επιχειρήματα υπέρ μιας «ισχυρής, αμόλυντης και ανεξάρτητης χώρας». Οι πολιτικές ελίτ μέσα και έξω από τη χώρα, καθώς και τα κυρίαρχα μέσα μαζικής ενημέρωσης, διέσπειραν συστηματικά τον φόβο περί του κινδύνου εξόδου από την ευρωζώνη η οποία θα οδηγούσε σε πλήρη κατάρρευση της εθνικής οικονομίας. Την ίδια στιγμή η Αριστερά παρέμενε διαιρεμένη, με το *ΚΚΕ* να αρνείται οποιοδήποτε διάλογο και τη *ΔΗΜΑΡ* να αρνείται να καθορίσει με σαφήνεια τα όρια της αντίθεσής της στην

πολιτική των μνημονίων. Γι' αυτό η νίκη του ΣΥΡΙΖΑ ήταν τόσο σημαντική.

Δεύτερον, πέραν της σημαντικής εκλογική νίκη, τα μέλη και οι υποστηρικτές του Συνασπισμού και άλλων ομάδων της πολιτικής συμμαχίας του ΣΥΡΙΖΑ είχαν έναν πρόσθετο λόγο να αισθάνονται υπερήφανοι και υπερήφανες. Παρά τις έντονες πιέσεις σχεδόν από κάθε πλευρά του πολιτικού φάσματος και από τα κυρίαρχα ΜΜΕ, ο ΣΥΡΙΖΑ δεν υποχώρησε από τις αξίες του: υπερασπίστηκε τους μετανάστες, εκφράζοντας τη σαφή αντίθεσή του στον εγκλεισμό τους σε στρατόπεδα συγκέντρωσης-εκ των οποίων το πρώτο εγκαινιάστηκε, παρεμπιπτόντως, μόλις λίγες μέρες πριν από τις εκλογές και υποστηρίζοντας την προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων σε μια περίοδο που η κοινωνία ήταν ευάλωτη στην ξενοφοβική προπαγάνδα.

Τα εκλογικά αποτελέσματα στην Ελλάδα είναι σημαντικά όχι μόνο γι' αυτή τη χώρα, αλλά για όλη την Ευρώπη. Σήμερα, είναι περισσότερο εμφανές από ποτέ άλλοτε πόσο αλληλοεξαρτώμενες είναι οι ευρωπαϊκές χώρες, δεδομένου ότι οι εξελίξεις ακόμα και σε μια μικρή χώρα της περιφέρειας της Ευρώπης μπορεί να δημιουργήσει ένα «φαινόμενο της

πεταλούδας» τόσο ισχυρό που να προκαλέσει σεισμό στον ευρωπαϊκό πυρήνα λήψης αποφάσεων. Αυτός είναι ο λόγος που ο Συνασπισμός ουδέποτε αποδέχθηκε το δίλημμα ότι η Ελλάδα ή πρέπει να αποδεχθεί το ισχύον πολιτικό και οικονομικό πλαίσιο της ΕΕ-όπως υποστηρίζουν το ΠΑΣΟΚ και η ΝΔ-ή να αποχωρήσει οικειοθελώς από την Ένωση-ένα αίτημα που προωθεί το ΚΚΕ, αλλά και κάποιες ομάδες στο εσωτερικό του ΣΥΡΙΖΑ. Αντίθετα, εμείς πιστεύουμε ότι οι αγώνες και η ανυπακοή σε εθνικό επίπεδο πρέπει να συνδυάζονται με τον συντονισμό σε ευρωπαϊκό επίπεδο για την επανίδρυση της Ευρώπης, που είναι επίσης στόχος και του *Κόμματος της Ευρωπαϊκής Αριστεράς*. Η ΕΕ ή θα αλλάξει ή θα πάψει να υπάρχει.

Στους δύσκολους καιρούς μας, οι νίκες των κινημάτων και της ριζοσπαστικής Αριστεράς σε μια ευρωπαϊκή χώρα μπορούν να επηρεάσουν θετικά τους πολιτικούς και κοινωνικούς αγώνες σε μια άλλη. Η νίκη του ΣΥΡΙΖΑ στην Ελλάδα ανήκει επίσης στα κινήματα των αγανακτισμένων σε όλη την Ευρώπη, στους απεργούς της Ισπανίας, στους συντρόφους και τις συντρόφισσές μας του *Γαλλικού Κομμουνιστικού Κόμματος* και του *Μετώπου της Αριστεράς* που σημείω-

σαν επίσης μεγάλη επιτυχία στις πρόσφατες εκλογές στη Γαλλία. Εμπνευστήκαμε από αυτούς και είχαμε πλήρη συνείδηση του γεγονότος ότι επιστρέψαμε αυτήν την εμπνευση. Σ' αυτό το πλαίσιο, δεν θα ξεχάσουμε ποτέ την φυσική παρουσία εκπροσώπων των κομμάτων της *Ευρωπαϊκής Αριστεράς* στις συγκεντρώσεις μας, καθώς και την ηθική στήριξη που των συντρόφων μας σε όλη την Ευρώπη.

Παρά την εκλογική επιτυχία μας, γνωρίζουμε πολύ καλά ότι η επιτυχία της ριζοσπαστικής Αριστεράς δεν μπορεί είναι δεδομένη και διαρκής. Στον αγώνα μας έχουμε να αντιμετωπίσουμε, σε καθημερινή βάση, δύο μεγάλους εχθρούς: α) τις κατεστημένες πολιτικές δυνάμεις που θέλουν να καθυποτάξουν τους λαούς της Ευρώπης στις εφαρμοζόμενες πολιτικές λιτότητας και β) τις δυνάμεις του αντιδραστικού ριζοσπαστισμού, της άκρας και φασιστικής Δεξιάς, το *Εθνικό Μέτωπο* στη Γαλλία, τη *Χρυσή Αυγή* στην Ελλάδα και τους συμμάχους τους σε άλλες ευρωπαϊκές χώρες.

Ο αγώνας συνεχίζεται!

Αυτό το άρθρο είναι αποτέλεσμα συζήτησης και ανταλλαγής απόψεων και ιδεών μεταξύ του συγγραφέα και της Έλενας Παπαδοπούλου.

Οι Γαλλικές Εκλογές

Επιζαμπέτ Γκοτιέ

Πρώτα και κύρια, η εκλογή Ολάντ αποτελεί μία καθαρή αποδοκιμασία του «Προέδρου των πλουσίων» Νικολά Σαρκοζί, καθώς και της ισχύος, η οποία διευρύνθηκε μέσα στην κρίση, της ολιγαρχίας που ο τελευταίος ενσάρκωνε.

Παρά την ανακούφιση που προέκυψε από την καταψήφιση του Σαρκοζί, το κλίμα δεν μπορεί να συγκριθεί με αυτό της εκλογής του Μιττεράν το 1981. Ο χαρακτήρας της πολιτικής του Ολάντ είναι εξαιρετικά αβέβαιο,

αν δηλαδή θα δράσει πράγματι ενάντια στις αιτίες της κρίσης, αμφισβητώντας έτσι τη νεοφιλελεύθερη πολιτική προς την οποία κινείται η Ευρώπη. Εξίσου αβέβαιο είναι και το ποια θα είναι η κοινοβουλευτική πλειοψηφία που θα διαμορφωθεί μετά τις εκλογές που θα πραγματοποιηθούν από τις 10 ως τις 17 Ιουνίου Ιουνίου. Στην περίπτωση σχηματισμού μιας αριστερής πλειοψηφίας, το ποσοστό των εκπροσώπων του Μετώπου της Αριστεράς είναι αυτό

που θα κρίνει το αν ο πολιτικός προσανατολισμός του νέου Κοινοβουλίου θα είναι αριστερός.

Στην πρώτη ψηφοφορία ο Ολάντ πήρε το 28.7% των ψήφων, ενώ το άθροισμα των ποσοστών των αριστερών ψηφοφόρων ήταν 43,6%, ενώ το αντίστοιχο του 2007 ήταν 36%. Η «αριστερά της Αριστεράς» κέρδισε συνολικά 13% (8% το 2007), με το Μέτωπο της Αριστεράς, με 11.11%, να δημιουργεί μία νέα πολιτική ποιότητα.

Το Εθνικό Μέτωπο κέρδισε 17.9% (10.44 % το 2007 και 17% για το Εθνικό Μέτωπο και 2.5% για ένα μικρό ακροδεξιό κόμμα το 2002). Η κεντροδεξιά του Μπαϊρού αποδυναμώθηκε και η πόλωση Αριστεράς – Δεξιάς εντάθηκε, ειδικά χάρη στην επιθετική εκστρατεία του Μετώπου της Αριστεράς. Συνολικά υπήρξε μια στροφή προς τα αριστερά, ενώ ο Σαρκοζί έγινε περισσότερο δεξιός και το Εθνικό Μέτωπο ενδυναμώθηκε.

Πολλοί από τους ψηφοφόρους του Ολάντ τον ψήφισαν χωρίς ιδιαίτερο ενθουσιασμό, περισσότερο επιθυμώντας να καταψηφίσουν τον Σαρκοζί και ταυτόχρονα να βάλουν φραγμό στη Λεπέν. Όπως έδειξαν οι δημοσκοπήσεις, ο Ζ. Λ. Μελανσόν πλήρωσε το σχετικό τίμημα, καθώς πολλοί δυνητικοί ψηφοφόροι του αποφάσισαν την τελευταία στιγμή να δώσουν μια «χρήσιμη» ψήφο στον Ολάντ.

Στηριζόμενη στο εκλογικό της αποτέλεσμα, η Λεπέν ανακοίνωσε πως «η μάχη για τη Γαλλία ξεκινάει μόλις τώρα» και ότι επιθυμεί το κόμμα της να αποτελέσει «το κόμμα των πατριωτών τόσο της Δεξιάς όσο και της Αριστεράς». Στην προσπάθειά της να γίνει η πρώτη δύναμη της γαλλικής Δεξιάς, πρότεινε στους ψηφοφόρους της να μην ψηφίσουν τον Σαρκοζί στο δεύτερο γύρο των εκλογών, αλλά να ρίξουν άκυρη ψήφο.

Αν και στις δημοσκοπήσεις η πλειοψηφία των Γάλλων δηλώνει ως τα πιο σημαντικά της προβλήματα την ανεργία, τη μείωση της καταναλωτικής τους δύναμης και την πτώση της ποιότητας των υπηρεσιών υγείας και παιδείας, με μόνο ένα 15 % να δηλώνει πως τους απασχολεί το ζήτημα της Ευρωπαϊκής Ολοκλήρωσης. αυτά τα ζητήματα παίζουν έναν σημαντικό ρόλο στην πολιτική συζήτηση, στοιχείο που ευνοεί το Εθνικό Μέτωπο. Το τελευταίο ασκεί κριτική στο σύστημα, χωρίς να θίγει

τις κεντρικές αιτίες της οικονομικής και κοινωνικής κατάστασης. Έτσι, ως ένας «χρήσιμος αντίπαλος», συμβάλλει τελικά στη διατήρηση του δικομματικού συστήματος.

Στο πλαίσιο της εκστρατείας του, το Μέτωπο της Αριστεράς προέταξε μία νέα και σημαντική πολιτική φιλοδοξία. Από τη μία, καλώντας τον κόσμο να καταψηφίσει τον Σαρκοζί και από την άλλη συνδέοντας αυτό με την προοπτική μιας ευρύτερης πολιτικής αλλαγής και όχι απλώς με μία αλλαγή στην πλειοψηφία. Με αυτή τη θέση το Μέτωπο της Αριστεράς άνοιξε έναν ευρύ διάλογο που έφτασε πολύ πιο πέρα από τις γραμμές του, ως προς το ποιο θα μπορούσε να είναι το περιεχόμενο των αριστερών πολιτικών στον καιρό της μεγάλης κρίσης.

Αξίζει να παρατηρήσουμε πως το ιδεολογικό πλαίσιο της Λεπέν είναι πειστικό στο βαθμό που δεν καλείται η ίδια να απαντήσει σε συγκεκριμένα επιχειρήματα. Όταν συμβαίνει κάτι τέτοιο (και μόνο ο Μελανσόν την αντιμετωπίζει με τέτοιο τρόπο) γίνεται φανερό πως η Λεπέν τοποθετείται στα άκρα της Δεξιάς.

Η γαλλική κοινωνία, σήμερα, είναι βαθιά διχασμένη: Κατά τη διάρκεια της θητείας του Σαρκοζί το γενικό ποσοστό ανεργίας αυξήθηκε από το 7.8% στο 10.5%, η ανεργία των νέων στο 23% και των μεταναστών στο 15.3%. Σήμερα υπάρχουν οχτώ εκατομμύρια φτωχοί στη Γαλλία. Σε αυτά τα ζητήματα προσπάθησε να απαντήσει η συμμαχία υπό τον Μελανσόν, φέρνοντας μία νέα αντίληψη για μια κοινωνία της αλληλεγγύης και της πολυπολιτισμικότητας, για το αίτημα για πολιτική συμμετοχή σε συνδυασμό με το όραμα για μια Έκτη Δημοκρατία, για την κοινωνική επανίδρυση του κράτους, όπου ο λαός θα καταλάβει την εξουσία – όπως λέει και μια από τις προεκλογικές αφίσες του Μετώπου.

Με παραπάνω από 11% των ψήφων, η Αριστερά πέτυχε για πρώτη

φορά την πολιτική ενοποίηση κομμουνιστών, μελών του κινήματος εναντίον της παγκοσμιοποίησης, αριστερών σοσιαλιστών και αριστερών ριζοσπαστών. Στις βουλευτικές εκλογές που θα γίνουν στις αρχές του καλοκαιριού, το Σοσιαλιστικό Κόμμα και ο Ολάντ πιθανότατα δεν θα μπορέσουν να κατακτήσουν μόνοι τους μια αριστερή πλειοψηφία, χωρίς τη στήριξη του Μετώπου της Αριστεράς. Για αυτό και μία από τις μεγαλύτερες πολιτικές προκλήσεις για το τελευταίο, θα έγκειται στο να δώσει μια απάντηση στο πώς θα δημιουργηθεί μια Αριστερά που θα θέτει ως καθήκον της τον αφοπλισμό των αγορών και την εισαγωγή μιας δομικής αλλαγής στα πολιτικά πράγματα.

Με το Μέτωπο της Αριστεράς (11.11%, σχεδόν 4 εκατομμύρια ψήφοι) εμφανίζεται μία νέα πολιτική δύναμη στους κόλπους της οποίας ενώνεται η μεταρρυθμιστική και η ριζοσπαστική Αριστερά. Αυτή είναι μία συμμαχία που δεν αυτοπροσδιορίζεται ως συμμαχία κομμάτων, αλλά ως μία σύμπραξη αριστερών κομμάτων και κοινωνικών κινήματων, στην οποία μπορούν να συμμετάσχουν και πολίτες χωρίς κομματική ταυτότητα. Η πολιτική παράδοση και κουλτούρα εκτείνεται από τα αριστερά του Σοσιαλιστικού Κόμματος έως τα αριστερά ριζοσπαστικά κινήματα. «Εκπροσωπούμε έξι κόμματα και ακόμη περισσότερες τάσεις. Από κανένα μέλος της συμμαχίας μας δεν απαιτήθηκε να εγκαταλείψει κάποια από τις απόψεις του, που είναι δομικές για την ταυτότητά μας. Ο λόγος μας συγκροτεί μία κοινή προοπτική για τον καθένα από εμάς» (Μελανσόν στην Ουμανιτέ, 20 Απριλίου 2012).

Οι συνέπειες στο ευρωπαϊκό επίπεδο της νίκης του Ολάντ, στην οποία η Αριστερά συνέβαλε αποφασιστικά, δεν μπορούν να προβλεφθούν ακόμη. Σε ποιο βαθμό η πρόταση του για την ευρωπαϊκή ανάπτυξη θα μπορέσει να αντιμετωπίσει την ισχύ των

χρηματιστηριακών αγορών και των πολιτικών λιτότητας, θα εξαρτηθεί και από τον μελλοντικό συσχετισμό δύναμης στη Γαλλία και την Ευρώπη.

Σε κάθε περίπτωση, ο στόχος του Μέτωπου της Αριστεράς είναι να αμφισβητήσει το Σύμφωνο Σταθερότητας και να κινητοποιήσει εναντίον

του τους πολίτες στη Γαλλία και ολόκληρη την Ευρώπη.

Οι προκλήσεις μιας ιστορικής στιγμής

Ειζαμπέτ Γκοτιέ, Χάρης Γοθέμης και Βάττερ Μπάγερ

Η 6η Μαΐου του 2012 σηματοδεύτηκε από τα αποτελέσματα δύο εκλογών με ιστορικές συνέπειες: Με την εκλογή του σοσιαλιστή υποψηφίου, Φρανσουά Ολάντ, στη θέση του Προέδρου της Γαλλίας, στην οποία το Μέτωπο της Αριστεράς συνέβαλε τόσο ποσοτικά όσο και ποιοτικά μέσω της εκστρατείας του στον πρώτο γύρο των εκλογών, τελείωσε μία μακρόχρονη περίοδος συντηρητικής κυριαρχίας στη Γαλλία. Αλλά δεν ήταν μόνο αυτό: Για όλη την Ευρώπη, ο θανατηφόρος άξονας Μέρκελ – Σαρκοζί αποτελεί πλέον παρελθόν. Το αν θα ισχύει το ίδιο και για τις πολιτικές που επιβλήθηκαν στην Ευρώπη είναι κάτι που θα φανεί στο μέλλον. Αυτό είναι εξαιρετικά σημαντικό σε ό,τι αφορά τις πολιτικές της Ευρώπης απέναντι στην Ελλάδα καθώς και το ζήτημα του Δημοσιονομικού Συμφώνου, του οποίου στόχοι είναι ο κεντρικός έλεγχος των κρατικών προϋπολογισμών και η εξαιρετικά αυταρχική επιβολή της λιτότητας που συνοδεύει την εφαρμογή του τελευταίου από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, μέσω της καταστροφής του κράτους πρόνοιας, της εργατικής νομοθεσίας, των δημόσιων αγαθών, της λαϊκής κυριαρχίας αλλά και με τη δραματική πτώση του επιπέδου διαβίωσης των Ευρωπαίων πολιτών.

Το αποτέλεσμα των εκλογών στην Ελλάδα – μια μικρή αλλά σημαντική χώρα – μέλος της ΕΕ στο Νότο της ηπείρου, που υποφέρει από τις βάρβαρες πολιτικές λιτότητας – αποτέλεσε έναν σεισμό στο πολιτικό τοπίο της Ευρώπης. Κατεστημένα, μέχρι σήμερα, κόμματα, όπως οι συντηρητικοί της Νέας Δημοκρατίας και οι

σοσιαλδημοκράτες του ΠΑΣΟΚ που αμφότεροι πλέον υπηρετούν τα συμφέροντα των τραπεζών και επιβάλουν βίαιες πολιτικές μείωσης κρατικών δαπανών, οι οποίες αποφασίζονται από την ΕΕ υπό την καθοδήγηση των Μέρκελ και Σαρκοζί, δεν συγκεντρώνουν, πλέον, παρά κάτι περισσότερο από το ένα τρίτο των ψήφων. Την ίδια στιγμή, με το 17% των ψήφων η αριστερή συμμαχία του ΣΥΡΙΖΑ, αντικαπιταλιστική και ταυτόχρονα ευρωπαϊκού προσανατολισμού, έγινε η δεύτερη μεγαλύτερη πολιτική δύναμη στη χώρα.

Όπως και με το Μέτωπο της Αριστεράς στη Γαλλία, το οποίο εκπροσωπώντας την αριστερά της Αριστεράς κέρδισε το 11% των ψήφων στον πρώτο γύρο των προεδρικών εκλογών, ο ΣΥΡΙΖΑ αποτελεί μία συμμαχία ποικίλων δυνάμεων της Αριστεράς. Δύο από τις συνιστώσες του, ο Συνασπισμός – το ισχυρότερο τμήμα της συμμαχίας – και η ΑΚΟΑ είναι μέλη του Κόμματος Ευρωπαϊκής Αριστεράς.

Η στρατηγική αυτών των δύο συμμαχιών, που αντιτίθεται σφοδρότατα στους κανόνες του χρηματοπιστωτικού καπιταλισμού και του νεοφιλελευθερισμού, φαίνεται να έχει γίνει αποδεκτή από τους πολίτες, κάτω από εντελώς διαφορετικές συνθήκες, στις αντίστοιχες εκλογές. Οι απόπειρες των κυρίαρχων ΜΜΕ να εμφανίσουν τον ΣΥΡΙΖΑ και το Μέτωπο της Αριστεράς ως «εξτρεμιστές», «λαϊκιστές» ή και «εθνικιστές» αποδείχτηκαν όχι απλώς ανίκανες να πείσουν, αλλά και ενδεικτικές της σκληρότητας των πολιτικών και ιδεολογικών αντιπαράθεσεων α-

ναφορικά με το μέλλον της Ευρωπαϊκής Ολοκλήρωσης.

Η αύξηση των ψηφοφόρων της Δεξιάς σε ολόκληρη την Ευρώπη πρέπει να μελετηθεί και υπό το φως αυτών των αποτελεσμάτων. Η εμπειρία των ελληνικών και των γαλλικών εκλογών μας δείχνει πως μόνο η Αριστερά αποτέλεσε μία πραγματική αντιπολίτευση και πως η διόγκωση της Δεξιάς μπορεί να μπλοκαριστεί μόνο αν στο πλαίσιο αυτής της σύγκρουσης εκτεθεί ο απολύτως συστημικός χαρακτήρας της.

Οι επιτυχίες της Αριστεράς στη Γαλλία και την Ελλάδα ενάντια στην κυρίαρχη πολιτική λογική των χρηματιστηριακών αγορών και τον νεοφιλελευθερισμό τόσο σε εθνικό όσο και σε ευρωπαϊκό επίπεδο, φαίνεται να επιβεβαιώνουν μια αλλαγή στην πολιτική δυναμική της Ευρώπης, η οποία είχε ήδη αρχίσει να διαφαίνεται σε διάφορες εκλογικές αναμετρήσεις κατά τη διάρκεια της χρονιάς. Η Ευρώπη φαίνεται πως εισέρχεται σε μία πολιτική περίοδο όπου η άνοδος των ξενοφοβικών, εθνικιστικών και αυταρχικών δεξιών δυνάμεων – εμφανής ήδη από την αρχή της κρίσης το 2007 και το 2008 – αντικαθίσταται από μία νέα πόλωση μεταξύ Δεξιάς και Αριστεράς για την οποία η ενδυνάμωση της ριζοσπαστικής Αριστεράς αποτελεί δομική αιτία.

Πράγματι, τα εκλογικά αποτελέσματα της 6^{ης} Μαΐου έγειραν περισσότερο την ισορροπία δυνάμεων προς την πλευρά της Αριστεράς. Ταυτόχρονα όμως, η κατάσταση παραμένει σύνθετη και επισφαλής. Η Άνγκελα Μέρκελ και υψηλά ιστάμενοι αξιωματούχοι της Ευρωπαϊκής

Κεντρικής Τράπεζας στα πρώτα τους σχόλια δήλωσαν πως δεν θορυβήθηκαν από τις απώλειες που είχαν οι εκπρόσωποι των αντιδημοκρατικών και αντικοινωνικών πολιτικών δυνάμεων και πως σκοπεύουν να διατηρήσουν την ίδια πορεία παρότι αυτή απειλεί να καταστρέψει την Ευρωπαϊκή Ολοκλήρωση και τη δημοκρατία. Προφανώς, αυτές οι ελίτ πιστεύουν πως μπορούν να εκφοβίσουν τους λαούς απειλώντας με έξοδο της Ελλάδας από την Ευρωζώνη. Για αυτό και είναι απολύτως απαραίτητη η αλληλεγγύη του Κόμματος Ευρωπαϊκής Αριστεράς και όσων δυνάμεων προσβλέπουν σε μία επανίδρυση της Ευρώπης και την ακύρωση των Μνημονίων.

Όμως, στην Ευρώπη έχει αλλάξει και κάτι ακόμη. Μεγάλοι συνδικαλιστικοί και κοινωνικοί αγώνες πραγματοποιήθηκαν με συμμετοχή πολλών νέων αγωνιστών στην Ιταλία, την Πορτογαλία, την Ισπανία, τη Ρουμανία, το Βέλγιο και την Ελλάδα τους τελευταίους 12 μήνες. Παράλληλα, έχουν πραγματοποιηθεί νέα καλέσματα συντονισμού από κριτικούς διανοούμενους, εκπροσώπους συνδι-

κίων, κοινωνικών κινημάτων και κομμάτων. Η απαραίτητη ανταπόκριση της Αριστεράς στην ευρωπαϊκή κρίση και την επιταχυνόμενη καταστροφή του κοινωνικού κράτους και της δημοκρατίας, θα πρέπει να συνίσταται σε μία μεγάλη μάχη για μία κοινωνική και δημοκρατική επανίδρυση της Ευρώπης.

Υπάρχουν, πλέον, νέες προοπτικές για την ανάπτυξη μιας τέτοιας κοινωνικής και πολιτικής δυναμικής. Νέες σημαντικές συζητήσεις ανοίγουν σε όλη την Ευρώπη. Σε πολλές χώρες ο κόσμος κατεβαίνει στους δρόμους, απεργεί και συμμετέχει σε νέες και ποικίλες εκδηλώσεις διαμαρτυρίας και υπεράσπισης των κοινωνικών και πολιτικών δικαιωμάτων τους. Μπροστά σε αυτή την εξέλιξη, γίνεται ακόμη πιο άμεση η ανάγκη να οικοδομήσουμε μια πολιτική εναλλακτική λύση, μία ευρωπαϊκή συμμαχία, ένα πανευρωπαϊκό κίνημα. Έτσι, οι πρόσφατες εκλογές αναδεικνύουν την ανάγκη και τις πιθανότητες για κοινή δράση σε πολιτικό επίπεδο.

Η Κοινή Κοινωνική Συνδιάσκεψη και η Εναλλακτική Σύνοδος που πραγματοποιήθηκαν στα τέλη Μαρ-

τίου έδειξαν πως πολλές δυνάμεις είναι πλέον έτοιμες να συμμετάσχουν σε μια διαδικασία πρωτόγνωρη – μια διαδικασία όπου συνδικάτα, κοινωνικά κινήματα, διανοούμενοι και πολιτικές δυνάμεις θα μπορούν να συνεργάζονται με κοινό στόχο την αλλαγή του συσχετισμού δύναμης στην Ευρώπη. Οι εκλογές στη Γαλλία και την Ελλάδα ανέδειξαν την ανάγκη και την προοπτική να συγκροτηθεί μία νέα πολιτική ατζέντα. Σε αντίθεση με την ολιγαρχία που εξουσιάζει μια σειρά από χώρες και στην Ευρώπη, εμείς επιδιώκουμε μια ριζική αλλαγή των δομών εξουσίας. Αυτό συμβαδίζει με την πρόκληση του να σχηματίσουμε νέες συμμαχίες που θα επιτρέψουν στους κοινωνικούς και πολιτικούς δρώντες να κινητοποιηθούν πάνω σε μία ενιαία βάση μέσα στις μεγάλες αυτές αντιπαραθέσεις, όπως και να δουλέψουν επί ίσοις όροις για την αποκρυστάλλωση μιας νέας ηγεμονίας στην Ευρώπη.

Αυτό είναι το καθήκον που μας θέτουν οι ιστορικές στιγμές που ζούμε.

Ένα σημαντικό πολιτικό κάλεσμα

Επανιδρύοντας την Ευρώπη!

Προσφάτως, μία ομάδα αναγνωρισμένων προσωπικοτήτων των γερμανικών συνδικάτων και πανεπιστημιακοί

εξέδωσαν ένα κάλεσμα που απευθύνεται στη γερμανική και ευρωπαϊκή κοινή γνώμη.

Καλούμε σε υποστήριξη και προσυπογραφή της.

Επανιδρύοντας την Ευρώπη!

Σταματήστε την πορεία προς την καταστροφή! Ξεπερνάμε την Κρίση με Αλληλεγγύη!

www.europa-neu-begrunden.de/gb/index.html

Γραφτείτε συνδρομητές στο ενημερωτικό δελτίο του transform!

Το ενημερωτικό δελτίο του *transform!* εκδίδεται κάθε μήνα και αποτελεί δωρεάν ηλεκτρονική υπηρεσία του δικτύου μας, που παραδίδεται απευθείας στο ηλεκτρονικό σας ταχυδρομείο.

Για να εγγραφείτε, στείλτε ηλεκτρονικό μήνυμα (e-mail) στο:

[«info@poulantzas.gr»](mailto:info@poulantzas.gr) ή/και στο [«office@transform-network.net»](mailto:office@transform-network.net)

Μπορείτε να ακυρώσετε την εγγραφή σας με μηνύματα στις ίδιες ηλεκτρονικές διευθύνσεις.